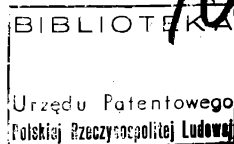

Opublikowano dnia 4 kwietnia 1960 r.

POLSKIEJ RZECZYPOSPOLITEJ LUDOWEJ

OPIS PATENTOWY

Nr 43080

Kl. ~~45-1~~ 3/08

Okręgowy Zarząd Lasów Państwowych Szczecin*) 45 l 9/02

Szczecin, Polska

Sposób ochrony upraw leśnych przed zgryzaniem przez zwierzynę łowną oraz sposób przygotowania preparatu do tego celu

Patent trwa od dnia 29 kwietnia 1957 r.

Przedmiotem wynalazku jest sposób ochrony upraw leśnych, a więc sadzonek, młodników, pojedynczych drzew i drzewek przed zgryzaniem przez zwierzynę łowną jak jelenie, sarny i zające.

Ochrona tego rodzaju roślinności leśnej nie jest możliwa przy zastosowaniu oparkania itp. z uwagi na wysoki koszt, środki zaś chemiczne nie powinny zatruwać zwierząt. Środki te powinny działać jedynie na węż zwierząt i odstraszać je by nie powodowały zniszczenia, a ponadto nie powinny działać szkodliwie na rośliny i wykazywać możliwie długotrwałe działanie odstraszające zwierzynę od miejsca, gdzie stosuje się ten środek ochronny.

W myśl wynalazku do ochrony przed obgryzaniem i spałowaniem roślin, szczególnie mło-

dych pędów, sadzonek i pojedynczych drzew, stosuje się preparat, który samą swoją obecnością powoduje w stosunkowo dużym promieniu wspomniane działanie, zabezpieczające roślinność przed zgryzaniem. Dzięki temu nie potrzeba spryskiwać drzewek, pędów i roślin, chronionych preparatem według wynalazku, lecz wystarczy w pobliżu tych roślin umieszczać w międzrzędach nasyoną tym preparatem ściółkę lub najwyżej spryskać nim trawę.

Według wynalazku środkiem najlepiej spełniającym to zadanie jest zobojętniony preparat olejowo-metanolowy, uzyskany przez zmieszanie olejów, powstających przy destylacji smoły z drzew liściastych z odpadami olejowymi, powstającymi przy destylacji surowego alkoholu metylowego i zobojętnienie tej mieszaniny najlepiej wodorotlenkiem wapnia.

Preparat ten umieszczony w pobliżu roślin ochraniających wydaje ostry i długotrwały zapach odstraszający zwierzynę, przy czym sam

*) Właściciel patentu oświadczył, że współtwórcami wynalazku są: mgr inż. Stanisław Hulisz, mgr inż. Wacław Kesselring, inż. Stanisław Figura i Jacek Prozwicki.

preparat tak zastosowany nie jest szkodliwy dla samej rośliny.

Preparat do wykonania sposobu ochrony upraw leśnych według wynalazku otrzymuje się przez poddanie destylacji kwaśnej smoły drzew liściastych i zmieszanie destylatu z lekimi odpadami olejowymi, które uzyskuje się przy produkcji alkoholu metylowego. Mieszaninę zadaje się mlekiem wapiennym o stężeniu około 20° Bé i poddaje się ogrzewaniu pod chłodnicą zwrotną, w czasie od 18 do 22 godzin. Po zakończonym procesie zobojętnienia pod chłodnicą zwrotną przystępuje się do oddestylowania frakcji wrzającej w temperaturze do 85°C, która może być stosowana jako rozpuszczalnik do żywic i farb, pozostałość zaś po destylacji z uwagi na dużą zawartość osadu wapiennego poddaje się dekantacji. Uzyskany po dekantacji produkt miesza się z odpadami pometanolowymi o gęstości większej aniżeli alkohol metylowy. Ilość dodawanych odpadów jest uzależniona od pożądanej drażliwości zapachu. Można stosować dodatki w granicach od 10% do 15%. Następnie mieszaninę poddaje się ponownej neutralizacji, gdyż odpady pometanolowe zawierają kwasy organiczne. Powtórna neutralizację przeprowadza się mlekiem wapiennym o stężeniu 15° Bé. Po zobojętnieniu i zdekantowaniu uzyskuje się gotowy ciekły preparat do nasycania ściółki i traw w międzyrzędach upraw leśnych oraz rozkładanych tam pakul, szmat i słomy, służących do ochrony młodej roślinności, wymagającej szczególnego zabezpieczenia przed przedwczesnym zgryzaniem przez zwierzynę łowną. Zwierzyna wyczuwając drażniący, długotrwanie działający zapach nie zbliża się do roślin, w otoczeniu których lub na których znajduje się preparat. Ciecz jest łatwopalna i trująca. Preparat mimo, że sam łatwopalny nie naraża jednak drzewostanu na samozapalenie, gdyż posiada punkty zapłonu wyższe od niektórych naturalnych żywic, występujących w drzewach i krzewach lasów.

Preparat jest tak skuteczny, że wystarczy go rozmieszczać w stosunkowo od siebie oddległych miejscach, przy czym proces opryskiwania wybranych miejsc wystarczy powtarzać co 6—8 miesięcy w okresie letnim, a co 2—3 miesiące w okresie zimowym. Przy uprawach stosuje się ściółkę lub wiechy ze smoły i szmat, które poddaje się nasyceniu preparatem.

W przypadku smarowania kory pojedynczych drzew w celu ochrony ich przed spalowaniem wystarczy posmarować na strzale drzewa jednostronny pas na wysokości od 0,5 do 0,9 m, przy czym na każde 10 drzew wystarczy posmarować w ten sposób preparatem jedno lub dwa drzewa. Manipulowanie preparatem podczas nasycania wskazane jest wykonywać ze względu na jego toksyczność w rękawicach ochronnych przy zastosowaniu okularów i respiratorów.

Zastrzeżenia patentowe

1. Sposób ochrony upraw leśnych przed zgryzaniem przez zwierzynę łowną, polegający na odstraszaniu jej odpowiednim zapachem, znamieny tym, że stosuje się preparat, stanowiący mieszaninę olejów, powstających przy destylacji smoły drzew liściastych i odpadków olejowych z destylacji alkoholu metylowego.
2. Sposób przygotowania preparatu do wykonywania sposobu ochrony upraw leśnych przed zgryzaniem przez zwierzynę łowną według zastrz. 1, znamieny tym, że mieszanina olejów, uzyskanych przy destylacji smoły drzew liściastych oraz lekkich odpadów olejowych przy produkcji alkoholu metylowego jest zobojętniana mlekiem wapiennym i ogrzewana pod chłodnicą zwrotną w ciągu około 18 — 22 godzin, po czym z otrzymanej w ten sposób cieczy zostają oddzielone frakcje wrzące do temperatury 85°C, a po odstaniu pozostałość zostaje dekantowana sponad osadu.
3. Sposób przygotowania preparatu według zastrz. 2, znamieny tym, że do produktu po dekantacji dodawane są odpady pometalonowe o gęstości większej aniżeli alkohol metylowy w ilościach od 10% do 15%, po czym wytworzona w ten sposób ciecz zostaje ponownie zobojętniona wodorotlenkiem wapnia, a następnie po odstaniu zostaje dekantowany gotowy preparat sponad osadu.

Okręgowy Zarząd Lasów
Państwowych Szczecin

Zastępca: dr Andrzej Au,
rzecznik patentowy